

اعمال و

دعاهای

روز مباحله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم به

مظلوم‌ترین امیر

جان پیامبر

او که غمی بزرگتر از فراق

همسرش

دختر گرامی رسول خدا

نداشت

تا به چاه‌های مدینه بگوید

پیش درآمد

صبح به دنبال دختر، داماد و دو نوه‌ی خویش آمده. آنگاه که از خانه بیرون آمدند، عبایش را از دوش برداشت و بر سر خود و آنان انداخت و این آیه را خواند: خداوند اراده فرموده است که هر پلیدی و ناپاکی را از شما اهل بیت دور گرداند و شما را پاکدامن بدارد^۱.

داستان از آنجا شروع شد که پیامبر اسلام نامه‌ای به مسیحیان نجران نوشت و آنان را به اسلام دعوت کرد. نجران منطقه‌ای مهم در آن زمان عربستان بود و نقش کلیدی در دنیای مسیحیت داشت. دانشمندان نجران، از بزرگان و افراد شاخص مسیحیت جهان در آن عصر بودند. لذا دعوت آنها به اسلام، نموداری از دعوت مسیحیان جهان به اسلام بود.

آنها با این که در میدان مبارزه‌ی علمی عقب نشینی کردند و حقانیت دین اسلام برای آنها اثبات شده بود، اما اسلام را نپذیرفتند و رویارویی مسیحیت، این دین کهن، و اسلام که تازه نمودار شده

بود به مباحله کشید.

اکنون، پیامبر به مبارزه با مسیحیان نجران می‌رود، اما اسلحه‌ای به همراه ندارد؛ سلاح او در این میدان، دعا و نیایش است. او امر شده که با بهترین روشها به صحبت و تبلیغ دین پردازد.^۲ و اکنون، مسیحیان نجران که ادعای یکتا پرست بودن دارند— در برابر او ایستاده‌اند. او در برابر حمله از خود دفاع مردانه می‌کند، اما اهل حمله و چپاول نیست. او اهل گفتگو است، و حالا که گفتگو نیز راه به جایی نبرده، سلاح او مباحله است: خداوندا! از تو عاجزانه و مصرّانه می‌خواهیم که دوری از رحمت و عذاب خود را بر دروغ‌گویان قرار دهی!^۳

در این میدان، سپاهیان او نیز چون خودش، چیزی جز دعا همراه ندارند. سپاهیان او دخترش، دامادش و دو نوه‌اش هستند. خداوند به او امر فرمود که در مباحله، فرزندان، زنان و جان‌هایتان را به میدان آور، و او حسن و حسین، فاطمه و علی را آورده. عجب، علی را به عنوان جان خودش همراه کرده!

خداوند چنین تقدیر فرموده که آنان که به درگاه او روی آورند و در پیشگاه مقدس او عاجز و خاضع باشند سرافراز و بلند مرتبه

اعمال و دعا‌های روز مباحله ﴿٧﴾

باشند. آنانی که فراموش نکرده‌اند که بنده‌ی خدایند و اوست که آفریدگار آنهاست، همیشه به نصرت و یاری خداوند تکیه می‌زنند^۴. محمد، علی، فاطمه، حسن و حسین در این راه پیش رو و پیش قدم‌اند؛ چه کسی از آنها بیشتر بندگی و خشوع خود را در برابر خداوند نمودار کرده است؟

و چنین است که در این میدان، که دعا و تضرع به درگاه خدا تنها سلاح است، یاری و پیروزی خدا نیز تنها پاداش مبارزان است؛ خدا برای بندگان کافی است و چه خوب حمایتگری است^۵.

آیا فکر می‌کنید، پیروز این میدان کسی غیر از پیامبر است؟ مسیحیان با دیدن پیامبر و همراهانش از مباحله سر باز زدند. آنها پیامبر را خوب می‌شناختند، حتی بهتر از فرزندانشان^۶. آنها خوب می‌دانستند که اگر پیامبر و آن عزیزانی که همراه آورده، دست به دعا بردارند بلایی بر سر آنها خواهد آمد که زمین و آسمان‌ها نتوانند آن را برگردانند. غذایی بر آنها فرود خواهد آمد که در دنیا و آخرت نگون بخت و سیاه روزگار خواهند بود.

جهت عظمت و ارزش این روز همین است. روز مباحله روزی است که پیامبر اکرم؟، آخرین فرستاده‌ی خدا، با عزیزترین

کسانش، دو فرزندش، دخترش و جانش، علی، به میدان آمده است. با دعا و درخواست از خدا پیروز شده است. این پنج نفر، برترین و ارزشمندترین آفریده‌های خدا، سرافراز میدانی هستند که آن طرفش مهمترین دانشمندان و بزرگان دین گسترده و فراگیر «مسیحیت» است. این پیروزی، پیروزی تمام دین اسلام در برابر تمام دین مسیحیت است. ظهور قدرت کلمه، گفتگو و علم، و بندگی و دعای پیامبر گرامی اسلام؟ است.

مباحله نمایشگاه دائم جایگاه بلندمرتبه‌ی اهل بیت پیامبر اکرم؟ است. پیامبر برای مباحله، عزیزترین کسانش را همراه آورده، همان‌هایی که خداوند آنها را برتری داده و از هر گونه پلیدی و ناپاکی (که زشت‌ترین آنها و پست‌ترین آنها شرک و شک در خداست) دور ساخته است. همان‌هایی که پیامبر، ستیز و دشمنی با آنها را ستیز و دشمنی با خود، و دوستی و محبت آنها را دوستی و محبت خود دانسته است.

مباحله یادآور همیشگی جایگاه حضرت امیر المؤمنین علی؟ نزد پیامبر است. در واقعه‌ی مباحله، پیامبر اکرم، علی را به عنوان جان خود همراه آورد است! پیامبر اکرم با این حرکت، نشان داده که

اعمال و دعا‌های روز مباحله ﴿۹﴾

علی جان اوست، علی را دوست می‌دارد، دوستی و محبت علی به سان دوستی و محبت خودش است، دشمنی و کینه علی هم‌تراز دشمنی و کینه خود پیامبر است. پیروی علی، چیزی از پیروی پیامبر کم ندارد. اگر پیامبر میان مسلمانان نبود، نفس او، جان او هست تا از دین مورد خوشنودی خداوند محافظت و پاسداری کند.^۷

در طول تاریخ، امامان و اصحاب آن گرامیان و در دوران غیبت، بزرگان و علمای شیعه، این روز را گرمی داشته‌اند. در این مختصر بر آنیم که اعمال شایسته و دعا‌های ذکر شده برای این روز را مرور کنیم. از خداوند می‌خواهیم که ما را در انجام این اعمال و خواندن دعا‌های این روز موفق بگرداند، آمین.

اعمال روز مباحله

روز مباحله، مطابق با اکثر نقل‌های موجود، روز بیست و چهارم ماه ذی الحجه بوده است. برای گرمی داشت این روز مبارک و به یاد ماندن این خاطره‌ی سرور انگیز و غرور آفرین، کارهای نیکو و روح بخشی به عنوان اعمال مستحب بیان شده است. این اعمال، شامل دعا‌های شریفی نیز می‌شود که در ادامه آن را خواهیم آورد. از جمله اعمالی که در روز مباحله سفارش شده است، مانند بسیاری از روزهای ارزشمند سال، غسل و خواندن نماز است.

نماز روز مباحله

نماز روز مباحله^۱ دو رکعت است و چنین است که در هر رکعت

چنین باید خواند:

سوره‌ی حمد،

سپس ده بار سوره‌ی توحید،

ده بار آیهى کرسى تا آخر آیه‌اى که به ﴿هُم فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ختم مى‌شود (یعنی ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ - لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِن بِاللَّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ - اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾)،

ده بار سورهى مبارکه‌ى قدر.

امام صادق؟ پاداش چنین نمازى در روز مباحله را همسان صد هزار حج واجب و صد هزار حج مستحب و برآورده شدن نیازهاى دنیوى بیان داشته‌اند.

دستور نمازى دیگر

دستور نماز دیگرى^۹ براى بزرگداشت روز مباحله از امام کاظم؟

نقل شده است که بر اساس آن، می‌تواند به هر تعداد رکعت نماز خواند، و بعد از هر دو رکعت، هفتاد مرتبه استغفار به درگاه خدا داشت. بعد از آن حمد خدا را به زبان آورده و دعای روز مباحله را خواند. این دعا را به عنوان «دعای دوم» در ادامه نقل خواهیم کرد.

دعا‌های روز مباحله

از جمله کارهای ارزشمند روز مباحله، خواندن دعا‌های نقل شده‌ی این روز است. یکی از این دعاها از امام همام، امام صادق؟ نقل شده است. عبارات این دعا، شبیه دعای معروف سحرهای ماه مبارک رمضان است.

دعای اول^{۱۰}

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ بَهَائِكَ بِأَبْهَاءٍ وَكُلِّ بَهَائِكَ بِهَيْ، اللَّهُمَّ إِنِّي
أَسْأَلُكَ بِبَهَائِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ جَلَالِكَ بِأَجَلِّهِ وَكُلِّ
جَلَالِكَ جَلِيلٍ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِجَلَالِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ
جَمَالِكَ بِأَجْمَلِهِ وَكُلِّ جَمَالِكَ جَمِيلٍ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِجَمَالِكَ كُلِّهِ.
اللَّهُمَّ إِنِّي أَدْعُوكَ كَمَا أَمَرْتَنِي فَاسْتَجِبْ لِي كَمَا وَعَدْتَنِي.

خداوندا، به باشکوه‌ترین شکوهمندیت (قسم)، از تو شکوهت را
در خواست می‌کنم، و همه‌ی شکوهمندی تو با شکوه است.

خداوندا، به شکوهمندیت (قسم) از تو همه‌ی شکوهت را خواستارم.
 خداوندا، به بزرگواریتین بزرگواریت (قسم)، از تو بزرگواریت را
 در خواست می‌کنم، و همه‌ی بزرگواری تو بزرگواریت است. خداوندا،
 به بزرگواریت (قسم) از تو همه‌ی بزرگواریت را خواستارم.
 خداوندا، به زیباترین زیباییت (قسم)، از تو زیباییت را در خواست
 می‌کنم، و همه‌ی زیباییت زیباست. خداوندا، به زیباییت (قسم) از
 تو همه‌ی زیباییت را خواستارم. خداوندا، تو را می‌خوانم، آن چنان
 که خودت دستور داده‌ای، پس پاسخ ده مرا، آن چنان که به من
 وعده داده‌ای.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ عَظَمَتِكَ بِأَعْظَمِهَا وَكُلَّ عَظَمَتِكَ عَظِيمَةً،
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِعَظَمَتِكَ كُلِّهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ نُورِكَ بِأَنْوَرِهِ وَ
 كُلَّ نُورِكَ نَبِيرٌ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِنُورِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ
 رَحْمَتِكَ بِأَوْسَعِهَا وَكُلَّ رَحْمَتِكَ وَاسِعَةً، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ
 كُلِّهَا اللَّهُمَّ إِنِّي أَدْعُوكَ كَمَا أَمَرْتَنِي فَاسْتَجِبْ لِي كَمَا وَعَدْتَنِي.

خداوندا، به بزرگ‌ترین بزرگیت (قسم)، از تو بزرگیت را در

خواست می‌کنم، و همه‌ی بزرگی تو بزرگ است. خداوندا، به بزرگیت (قسم) از تو همه‌ی بزرگیت را خواستارم. خداوندا، به نورانی‌ترین نورت (قسم)، از تو نورت را در خواست می‌کنم، و همه‌ی نور تو درخشان است. خداوندا، به نورت (قسم) از تو همه‌ی نورت را خواستارم. خداوندا، به گسترده‌ترین بخشاینده‌گی‌ات (قسم)، از تو بخشندگی‌ات را درخواست می‌کنم، و همه‌ی بخشندگی‌ات گسترده است. خداوندا، به بخشندگی‌ات (قسم)، همه‌ی بخشندگی‌ات را خواستارم. خداوندا، تو را می‌خوانم، آن چنان که خودت دستور داده‌ای، پس پاسخ ده مرا، آن چنان که به من وعده داده‌ای.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ كَمَالِكَ بِأَكْمَلِهِ وَكُلُّ كَمَالِكَ كَامِلٌ، اللَّهُمَّ
إِنِّي أَسْأَلُكَ بِكَمَالِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ كَلِمَاتِكَ بِأَتْمَمِّهَا وَ
كُلِّ كَلِمَاتِكَ تَامَّةً، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِكَلِمَاتِكَ كُلِّهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي
أَسْأَلُكَ مِنْ أَسْمَائِكَ بِأَكْبَرِهَا وَكُلِّ أَسْمَائِكَ كَبِيرَةٍ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ
بِأَسْمَائِكَ كُلِّهَا اللَّهُمَّ إِنِّي أَدْعُوكَ كَمَا أَمَرْتَنِي فَاسْتَجِبْ لِي كَمَا

وَعَدْتَنِي.

خداوندا، به کامل‌ترین کمالت (قسم)، از تو کمالت را درخواست می‌کنم، و همه‌ی کمالت بی‌کم و کاست است. خداوندا، به کمالت (قسم)، همه‌ی کمالت را خواستارم. خداوندا، به تمام‌ترین وعده‌هایت (قسم)، از تو وعده‌ات را درخواست می‌کنم، و همه‌ی وعده‌هایت تمام است. خداوندا، به وعده‌هایت (قسم)، همه‌ی وعده‌هایت را خواستارم. خداوندا، به بزرگترین نشانه‌هایت (قسم)، از تو نشانه‌هایت را درخواست می‌کنم، و همه‌ی نشانه‌هایت بزرگ‌اند. خداوندا، به نشانه‌هایت (قسم)، همه‌ی نشانه‌هایت را خواستارم. خداوندا، تو را می‌خوانم، آن چنان که خودت دستور داده‌ای، پس پاسخ ده مرا، آن چنان که به من وعده داده‌ای.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ عِزَّتِكَ بِأَعَزِّهَا وَكُلِّ عِزَّتِكَ عَزِيزَةً. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِعِزَّتِكَ كُلِّهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ مَشِيَّتِكَ بِأَمْضَاهَا وَكُلِّ مَشِيَّتِكَ مَا ضِيئَهُ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَشِيَّتِكَ كُلِّهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِقُدْرَتِكَ الَّتِي اسْتَطَلَّتْ بِهَا عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكُلِّ قُدْرَتِكَ

مُسْتَطِيلَةً، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِقُدْرَتِكَ كُلِّهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَدْعُوكَ كَمَا
أَمَرْتَنِي فَاسْتَجِبْ لِي كَمَا وَعَدْتَنِي.

خداوندا، به ارزشمندترین ارزشهایت (قسم)، از تو ارجمندیت را
درخواست می‌کنم، و همه‌ی ارجمندی‌های تو پر ارزش‌اند.
خداوندا، به ارجمندیت (قسم)، همه‌ی ارزشت را خواستارم.
خداوندا، به نافذترین خواست‌هایت (قسم)، از تو خواستت را
درخواست می‌کنم، و همه‌ی خواست‌های تو نافذاند. خداوندا، به
خواستت (قسم)، همه‌ی خواستت را خواستارم. خداوندا، به
توانابیت که با آن بر همه چیز چیره گشتی (قسم)، از تو درخواست
می‌کنم، و همه‌ی توانایی تو چیره است. خداوندا، به همه‌ی توانابیت
(قسم)، از تو درخواست می‌کنم. خداوندا، تو را می‌خوانم، آن چنان
که خودت دستور داده‌ای، پس پاسخ ده مرا، آن چنان که به من
وعده داده‌ای.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ عِلْمِكَ بِأَنْفَعِهِ وَكُلِّ عِلْمِكَ نَافِعٌ، اللَّهُمَّ
إِنِّي أَسْأَلُكَ بِعِلْمِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ قَوْلِكَ بِأَرْضَاهُ وَكُلِّ
قَوْلِكَ رَضِيٍّ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِقَوْلِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ

مَسَائِلِكَ بِأَحَبِّهَا إِلَيْكَ وَكُلُّهَا إِلَيْكَ حَبِيبَةٌ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ
بِمَسَائِلِكَ كُلِّهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَدْعُوكَ كَمَا أَمَرْتَنِي فَاسْتَجِبْ لِي كَمَا
وَعَدْتَنِي.

خداوندا، به نفوذ کننده ترین علمت (قسم)، از تو علمت را
درخواست می‌کنم، و همه‌ی علم تو نافذ است. خداوندا، به علمت
(قسم)، همه‌ی علمت را خواستارم. خداوندا، به پسندیده ترین
سخنت (قسم)، از تو سخنت را درخواست می‌کنم، و همه‌ی سخن
تو پسندیده است. خداوندا، به سخنت (قسم)، همه‌ی سخنت را
خواستارم. خداوندا، به درخواستی که نزد تو از همه‌ی درخواست‌ها
دوست داشتنی تر بوده (قسم)، از تو درخواست کردن از تو را
خواستارم، و همه‌ی درخواست‌ها نزد تو دوستی داشتنی است.
خداوندا، به همه‌ی درخواست‌هایی که از تو شده (قسم)، همه‌ی
درخواست کردن (از درگاهت) را خواستارم. خداوندا، تو را
می‌خوانم، آن چنان که خودت دستور داده‌ای، پس پاسخ ده مرا، آن
چنان که به من وعده داده‌ای.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ شَرَفِكَ بِأَشْرَفِهِ وَكُلِّ شَرَفِكَ شَرِيفٌ،

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِشَرَفِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ سُلْطَانِكَ
بِأَدْوَمِهِ وَكُلِّ سُلْطَانِكَ دَائِمٍ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِسُلْطَانِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ
إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ مُلْكِكَ بِأَفْخَرِهِ وَكُلِّ مُلْكِكَ فَآخِرٍ، اللَّهُمَّ إِنِّي
أَسْأَلُكَ بِمُلْكِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَدْعُوكَ كَمَا أَمَرْتَنِي فَاسْتَجِبْ لِي
كَمَا وَعَدْتَنِي.

خداوندا، به ارجمندترین مقام ارج و بزرگیت (قسم)، از تو
ارجمندیت را درخواست می‌کنم، و همه‌ی ارجمندیت ارجمند و
والامقام است. خداوندا، به ارجمندیت (قسم)، همه‌ی ارج و بزرگیت
را خواستارم. خداوندا، به همیشگی‌ترین منزلت پادشاهیت (قسم)،
از تو پادشاهیت را درخواست می‌کنم، و همه‌ی پادشاهی تو
همیشگی و پایدار است. خداوندا، به پادشاهیت (قسم)، همه‌ی
پادشاهیت را خواستارم. خداوندا، به گرانمایه‌ترین مقام فرمانروایت
(قسم)، از تو فرمانروایت را درخواست می‌کنم، و همه‌ی
فرمانروایی تو گرانمایه است. خداوندا، به فرمانروایت (قسم)، همه‌ی
فرمانروایت را خواستارم. خداوندا، تو را می‌خوانم، آن چنان که
خودت دستور داده‌ای، پس پاسخ ده مرا، آن چنان که به من وعده

داده‌ای.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ عَلاَئِكَ بِأَعْلَاهُ وَكُلِّ عَلاَئِكَ عَالٍ، اللَّهُمَّ
إِنِّي أَسْأَلُكَ بِعَلاَئِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ آيَاتِكَ بِأَعْجَبِهَا وَكُلِّ
آيَاتِكَ عَجِيبَةٍ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِآيَاتِكَ كُلِّهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ
مَنِّكَ بِأَقْدَمِهِ وَكُلِّ مَنِّكَ قَدِيمٍ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَنِّكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ
إِنِّي أَدْعُوكَ كَمَا أَمَرْتَنِي فَاسْتَجِبْ لِي كَمَا وَعَدْتَنِي.

خداوندا، به والاترین مقام برتریت (قسم)، از تو برتریت را
درخواست می‌کنم، و همه‌ی والایی تو برین است. خداوندا، به والا
بودنت (قسم)، همه‌ی برتریت را خواستارم. خداوندا، به
شگفت‌انگیزترین نشانه‌هایت (قسم)، از تو نشانه‌هایت را درخواست
می‌کنم، و همه‌ی نشانه‌های تو شگفت‌انگیز است. خداوندا، به
نشانه‌هایت (قسم)، همه‌ی نشانه‌هایت را خواستارم. خداوندا، به
دیرینه‌ترین نیکی (قسم)، از تو نکویی کردنت را درخواست
می‌کنم، و همه‌ی نیکی‌های تو دیرینه است. خداوندا، به نیکی‌هایت
(قسم)، همه‌ی نکویی کردنت را خواستارم. خداوندا، تو را

مى خوانم، آن چنان كه خودت دستور داده‌اى، پس پاسخ ده مرا، آن چنان كه به من وعده داده‌اى.

اللَّهُمَّ وَإِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَا أَنْتَ فِيهِ مِنَ الشُّنُونِ وَالْجَبْرُوتِ، اللَّهُمَّ
وَإِنِّي أَسْأَلُكَ بِكُلِّ شَأْنٍ وَكُلِّ جَبْرُوتٍ. اللَّهُمَّ وَإِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَا
تُجِيبُنِي بِهِ حِينَ أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ يَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْأَلُكَ بِبَهَاءِ لَا إِلَهَ
إِلَّا أَنْتَ يَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْأَلُكَ بِجَلَالِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ يَا لَا إِلَهَ إِلَّا
أَنْتَ، أَسْأَلُكَ بِلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَدْعُوكَ كَمَا أَمَرْتَنِي
فَاسْتَجِبْ لِي كَمَا وَعَدْتَنِي.

خداوندا، و (قسم) به آن جاىگاه‌ها و مقام سيطره كه تو در آن
هستی، از تو درخواست مى‌كنم و (قسم) به همه‌ی جاىگاه و همه‌ی
سيطره، از تو درخواست مى‌كنم. خداوندا، و (قسم) به آن چه كه در
زمان خواهش، پاسخ مى‌دهی از تو درخواست مى‌كنم. اى خدا،
اى «كسى كه خداوندگارى جز تو نیست»، از تو در خواست
مى‌كنم به شكوه «كسى كه خداوندگارى جز تو نیست»، اى «كسى
كه خداوندگارى جز تو نیست»، از تو در خواست مى‌كنم به

بزرگواری «کسی که خداوندگاری جز تو نیست»، ای «کسی که خداوندگاری جز تو نیست»، از تو درخواست می‌کنم (قسم به) «کسی که خداوندگاری جز تو نیست». خداوندا، تو را می‌خوانم، آن چنان که خودت دستور داده‌ای، پس پاسخ ده مرا، آن چنان که به من وعده داده‌ای.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ رِزْقِكَ بِأَعْمِهِ وَكُلِّ رِزْقِكَ عَامًّا، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرِزْقِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ عَطَائِكَ بِأَهْنَيْهِ وَكُلِّ عَطَائِكَ هَنِئٌ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِعَطَائِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِكَ بِأَعْجَلِهِ وَكُلِّ خَيْرِكَ عَاجِلٌ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِخَيْرِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ بِأَفْضَلِهِ وَكُلِّ فَضْلِكَ فَاضِلٌ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِفَضْلِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَدْعُوكَ كَمَا أَمَرْتَنِي فَاسْتَجِبْ لِي كَمَا وَعَدْتَنِي.

خداوندا، به فراگیرترین روزیت (قسم)، از تو روزیت را درخواست می‌کنم، و همه‌ی روزی تو فراگیر است. خداوندا، به روزیت (قسم)، همه‌ی روزیت را خواستارم. خداوندا، به گواراترین

بخششت (قسم)، از تو بخششت را درخواست می‌کنم، و همه‌ی بخشش تو گواراست. خداوندا، به بخششت (قسم)، همه‌ی بخششت را خواستارم. خداوندا، به باشتاب‌ترین خو بیت (قسم)، از تو خو بیت را درخواست می‌کنم، و همه‌ی خو بیت بی درنگ است. خداوندا، به خو بیت (قسم)، همه‌ی خو بیت را خواستارم. خداوندا، به برترین افزونی بخششت (قسم)، از تو افزونی در بخششت را درخواست می‌کنم، و همه‌ی زیادی بخششت فزونی یافته است. خداوندا، به زیادی بخششت (قسم)، همه‌ی فزونی در بخششت را خواستارم. خداوندا، تو را می‌خوانم، آن چنان که خودت دستور داده‌ای، پس پاسخ ده مرا، آن چنان که به من وعده داده‌ای.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَابْعَثْنِي عَلَى الْإِيمَانِ بِكَ وَ
التَّصَدِيقِ بِرَسُولِكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ السَّلَامُ، وَالْوَلَايَةِ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ
وَالْبَرَاءَةِ مِنْ عَدُوِّهِ وَالْإِيْتِمَامِ بِالْأَئِمَّةِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ،
فَإِنِّي قَدْ رَضَيْتُ بِذَلِكَ. يَا رَبِّ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَ
رَسُولِكَ فِي الْأَوَّلِينَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ فِي الْآخِرِينَ وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ

فِي الْمَلَأِ الْأَعْلَى، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ فِي الْمُرْسَلِينَ. اللَّهُمَّ أَعْطِ مُحَمَّدًا
الْوَسِيلَةَ وَالشَّرَفَ وَالْفَضِيلَةَ وَالْدَّرَجَةَ الْكَبِيرَةَ.

خداوندا، بر محمد و خاندان محمد درود فرست و مرا (در قیامت) برانگیز چنان که بر ایمان به تو بوده‌ام و فرستاده‌ات را (که بر خودش و خانواده‌اش درود باد) راستگو دانسته‌ام و سرپرستی علی بن ابیطالب را به گردن گرفته‌ام و از دشمنش دوری جسته‌ام و امامان از خاندان محمد (که درود بر آنها باد) را پیشوا برگزیده‌ام، و چنین است که من به آن راضی گشته‌ام. ای پروردگارم، خداوندا، بر محمد بنده و فرستاده‌ات در سرآغاز درود فرست، و بر محمد در سرانجام (نیز) درود فرست، و بر محمد در جایگاهی که همه‌ی بزرگان و مه‌تران آفرینش جمع‌اند درود فرست، و بر محمد در میان فرستادگان درود فرست. خداوندا، به محمد، مقام دستاویز بودن (برای نزدیک شدن به خودت) و ارجمندی و برتری و رتبه‌ی بزرگ ببخش.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَفَتَّنِي بِمَا رَزَقْتَنِي وَبَارِكْ لِي
فِيمَا أَعْطَيْتَنِي وَاحْفَظْنِي فِي غَيْبَتِي وَفِي كُلِّ غَائِبٍ هُوَ لِي. اللَّهُمَّ

صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَابْعَثْنِي عَلَى الْإِيمَانِ بِكَ وَالتَّصَدِيقِ
بِرَسُولِكَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَسْأَلُكَ خَيْرَ الْخَيْرِ
رِضْوَانِكَ وَالْجَنَّةَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ الشَّرِّ سَخَطِكَ وَالتَّارِ. اللَّهُمَّ
صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاحْفَظْنِي مِنْ كُلِّ مُصِيبَةٍ وَمِنْ كُلِّ بَلِيَّةٍ
وَمِنْ كُلِّ عُقُوبَةٍ وَمِنْ كُلِّ فِتْنَةٍ وَمِنْ كُلِّ بَلَاءٍ وَمِنْ كُلِّ شَرٍّ وَمِنْ
كُلِّ مَكْرُوهٍ وَمِنْ كُلِّ مُصِيبَةٍ وَمِنْ كُلِّ آفَةٍ نَزَلَتْ أَوْ تَنْزِلُ مِنَ
السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ وَفِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَفِي هَذَا الْيَوْمِ
وَفِي هَذَا الشَّهْرِ وَفِي هَذِهِ السَّنَةِ.

خداوندا بر محمد و خاندان محمد درود فرست و مرا به آن چه
روزیم کرده‌ای خرسند قرار ده، و آن چه را که به من ارزانی داشته
ای، فراخ گردان و مرا در نبودم نگاهبان باش و هر آن کس که
حاضر نیست و متعلق به من است (نیز نگه دار). خداوندا، بر محمد
و خاندان محمد درود فرست و مرا (در قیامت) برانگیز چنان که بر
ایمان به تو بوده‌ام و فرستاده‌ات را راستگو دانسته‌ام. خداوندا، بر
محمد و خاندان محمد درود فرست و از تو بهترین نیکی‌ت را که همانا
خوشنودی تو و بهشت است، درخواست دارم، و از تباه‌ترین

بدی‌ها که خشم تو و دوزخ است به تو پناه می‌برم. خداوندا، بر محمد و خاندان محمد درود فرست و مرا از همه‌ی پیش آمده‌های ناگوار و از همه‌ی گرفتاری‌ها و از همه‌ی کیفرها و از همه‌ی آزمایش (های سخت)، و از همه‌ی گرفتاری‌ها و از همه‌ی تباهی‌ها و از همه‌ی نکبت‌ها و از همه‌ی پیش آمده‌های ناگوار و از همه‌ی آسیب‌هایی که تا به حال از آسمان به زمین آمده و یا خواهد آمد، در همین زمان و در همین شب و در همین روز و در همین ماه و در همین سال نگاهبان باش.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاقْسِمْ لِي مِنْ كُلِّ سُرُورٍ وَمِنْ كُلِّ بَهْجَةٍ، وَمِنْ كُلِّ اسْتِقَامَةٍ وَمِنْ كُلِّ فَرَجٍ وَمِنْ كُلِّ عَافِيَةٍ وَمِنْ كُلِّ سَلَامَةٍ، وَمِنْ كُلِّ كَرَامَةٍ وَمِنْ كُلِّ رِزْقٍ وَاسِعٍ حَلَالٍ طَيِّبٍ وَمِنْ كُلِّ نِعْمَةٍ، وَمِنْ كُلِّ سَعَةٍ نَزَلَتْ أَوْ تَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ وَفِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَفِي هَذَا الْيَوْمِ وَفِي هَذَا الشَّهْرِ وَفِي هَذِهِ السَّنَةِ.

خداوندا، بر محمد و خاندان محمد درود فرست و از همه‌ی

شادی‌ها و از همه‌ی شادمانی‌ها و از همه‌ی پایداری‌ها و از همه‌ی گشایش‌ها و از همه‌ی تندرستی‌ها و از همه‌ی ایمنی‌ها و از همه‌ی بزرگواری داشتن‌ها و از همه‌ی روزی‌های گسترده‌ی پاک و پاکیزه و از همه‌ی نعمت‌ها و از همه‌ی گشودگی‌هایی که از آسمان فرو آمده و یا خواهد آمد، در این زمان و در این شب و در این روز و در این ماه و در این سال، بخشی قرار ده.

اللَّهُمَّ إِنْ كَانَتْ دُنُوبِي أَخْلَقَتْ وَجْهِي عِنْدَكَ وَحَالَتْ بَيْنِي وَ
بَيْنَكَ وَغَيَّرَتْ حَالِي عِنْدَكَ، فَإِنِّي أَسْأَلُكَ بِنُورِ وَجْهِكَ الَّذِي لَا
يُظْفَأُ وَبُجْهِ مُحَمَّدٍ حَبِيبِكَ الْمُصْطَفَى وَبُجْهِ وَلِيِّكَ عَلِيِّ الْمُرْتَضَى
وَ بِحَقِّ أَوْلِيَائِكَ، الَّذِينَ انْتَجَبْتَهُمْ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَ
أَنْ تَغْفِرَ لِي مَا مَضَى مِنْ دُنُوبِي وَأَنْ تَعْصِمَنِي فِيمَا بَقِيَ مِنْ عُمْرِي،
وَأَعُوذُ بِكَ اللَّهُمَّ أَنْ أَعُودَ فِي شَيْءٍ مِنْ مَعَاصِيكَ أَبَدًا مَا أَبْقَيْتَنِي
حَتَّى تَتَوَفَّانِي وَ أَنَا لَكَ مُطِيعٌ وَأَنْتَ عَنِّي رَاضٍ وَأَنْ تُخْتِمَ لِي عَمَلِي
بِأَحْسَنِهِ وَتَجْعَلَ لِي ثَوَابَهُ الْجَنَّةِ وَأَنْ تَفْعَلَ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ يَا أَهْلَ
التَّقْوَى يَا أَهْلَ الْمَغْفِرَةِ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَارْحَمْنِي

بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

خداوندا، اگر اثرات گناهانم، آبرویم را نزد تو دگرگون ساخته و بین و من و تو جدایی انداخته، و جایگاه مرا نزد تو تغییر داده، پس تو را به درخشندگی چهره‌ی اولیاءت که خاموشی نمی‌یابد (قسم)، و به آبروی محمد، یار با محبت و برگزیده‌ات، و به آبروی علی، پسندیده‌ات، و به حق سرپرستانی که گزینش کرده‌ای، از تو درخواست می‌کنم که بر محمد و خاندان محمد درود فرستی و خطاهای گذشته‌ام را بیوشانی و در باقی مانده‌ی عمرم مرا از گناه حفظ کنی. و خداوندا، به تو پناه می‌جویم از آن که به چیزی از «سرکشی در برابر تو» برگردم، تا همیشه‌ای که مرا زنده می‌داری و تا آنی که روح مرا باز می‌ستانی. و من فرمانبردار تو هستم و تو از من خشنودی، (و از تو درخواست می‌کنم) که کار مرا به نکوترین وضع آن پایان دهی، و پاداش آن سرانجام نیک را بهشت قرار دهی، و چنان با من رفتار کنی که خودت سزاواری، ای آن که (وقتی بخشیدی) پرهیز می‌کنی (از آن که به دوزخ بری) و از آن که در جایگاه بخششی، بر محمد و خاندان محمد درود فرست و با مهربانیت بر من مهر بورز، از مهربان‌ترین مهربانان.

دعاى دوم^{۱۱}

دعايى كه امام كاظم؟ سفارش فرمودند بعد از نماز در روز مباحله خواند، دعايى است كه در اين جا آن را آورده ايم. در حالى كه غسل كرده ايم بعد از نماز چنين مى خوانيم:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ﴾. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَرَّفَنِي مَا كُنْتُ بِهِ جَاهِلًا وَلَا تَعْرِيفُهُ إِلَّا يَئِي لَكُنْتُ هَالِكًا، إِذْ قَالَ وَقَوْلُهُ الْحَقُّ ﴿قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى﴾، فَبَيَّنَّ لِي الْقَرَابَةَ. فَقَالَ سُبْحَانَهُ ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا﴾، فَبَيَّنَّ لِي الْبَيْتَ بَعْدَ الْقَرَابَةِ.

هر چه سپاس است از براى خدايى است كه پروردگار جهانيان است. هر چه سپاس است از براى خدايى است كه شكافنده ي آسمان ها و زمين (براى آغاز آفرينش آنها) است. هر چه سپاس

است از برای خدایی است که هر آن چه در آسمان‌ها و زمین است، دارایی اوست. هر چه سپاس است از برای خدایی است که آسمان‌ها و زمین را آفرید و تاریکی و روشنایی را بنا نهاد، با این حال، کسانی که به او کفر می‌ورزند، برای پروردگار خود همتا می‌گیرند. هر چه سپاس است از برای خدایی است که آن چه را به آن نادان بودم به من شناساند^{۱۲} که اگر شناساندن خاص او برای من نبود، بی شک و بی گمان (از این نادانی) نابود بودم، آن گاه که فرمود، و سخنش حق است که «(ای پیامبر) بگو، بر پیامبریم از شما درخواست مزد نمی‌کنم جز آن که نزدیکان مرا دوست بدارید»، سپس این «نزدیکی» را برایم روشن ساخت. سپس خدای منزّه فرمود: «به حقیقت خداوند خواسته که هر گونه پلیدی از شما اهل بیت برود و شما را پاکیزه می‌دارد، چه پاک داشتی»، سپس بعد از روشن ساختن «نزدیکی»، «بیت» را برایم روشن ساخت^{۱۳}.

ثُمَّ قَالَ تَعَالَى مُبَيِّنًا عَنِ الصَّادِقِينَ الَّذِينَ أَمَرْنَا بِالْكُفْرِ مَعَهُمْ وَ
الرَّدِّ إِلَيْهِمْ بِقَوْلِهِ سُبْحَانَهُ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ
الصَّادِقِينَ﴾، فَأَوْصَحَ عَنْهُمْ وَأَبَانَ عَنْ صِفَتِهِمْ بِقَوْلِهِ جَلَّ ثَنَاؤُهُ

﴿قُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ﴾.
فَلَكَ الشُّكْرُ يَا رَبِّ وَلَكَ الْمَنُّ حَيْثُ هَدَيْتَنِي وَأَرْشَدْتَنِي حَتَّى لَمْ
يَخْفَ عَلَيَّ الْأَهْلُ وَالْبَيْتُ وَالْقَرَابَةُ، فَعَرَفْتَنِي نِسَاءَهُمْ وَأَوْلَادَهُمْ
وَرِجَالَهُمْ.

سپس خداوند بلند مرتبه، با کلامش «ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا پروا داشته باشید و همراه با صادقین باشید»، (مراد خود از) «صادقین» را برای ما روشن کرد، آنهایی که ما را به همراه با آنها بودن و برگشتن به سوی آنها امر کرد، پس خداوند که ستایش او بس بلند مرتبه است- با کلامش که «(ای پیامبر) بگو برخیزید فرزندانمان و فرزندان آنان و زنانمان و زنان آنان و جانمان و جانتان را بخوانیم، آن گاه زاری کنیم و دوری از رحمت خدا را بر دروغگویان قرار دهیم» از ویژگی آنها پرده برداشت و ایشان را هویدا فرمود^{۱۴}. پس ای پروردگار، همه‌ی ستایش‌ها از برای توست و تو لطف بی درخواست کرده‌ای، آن سان که مرا رهنمون شدی و به راه آوردی که بر من (مراد از) «اهل» و «بیت» و «نزدیکی» را

پنهان نداشتى، پس «زنان» آنها و «فرزندان» آنها و «مردان» آنها را به من شناساندى.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ بِذَلِكَ الْمَقَامِ الَّذِي لَا يَكُونُ أَعْظَمَ مِنْهُ فَضْلاً لِلْمُؤْمِنِينَ وَلَا أَكْثَرَ رَحْمَةً لَهُمْ، بِتَعْرِيفِكَ إِيَّاهُمْ شَأْنُهُ وَإِبَاتِكَ فَضْلَ أَهْلِهِ، الَّذِينَ بِهِمْ أَدْحَضْتَ بَاطِلَ أَعْدَائِكَ وَثَبَّتَ بِهِمْ قَوَاعِدَ دِينِكَ. وَلَوْ لَا هَذَا الْمَقَامُ الْمَحْمُودُ الَّذِي أَنْقَذْتَنَا بِهِ وَدَلَّيْتَنَا عَلَى اتِّبَاعِ الْمُحَقِّقِينَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ نَبِيِّكَ الصَّادِقِينَ عَنْكَ، الَّذِينَ عَصَمَتْهُمْ مِنْ لَغْوِ الْمَقَالِ وَمَدَانِسِ الْأَفْعَالِ، لَخُصِمَ أَهْلُ الْإِسْلَامِ وَظَهَرَتْ كَلِمَةُ أَهْلِ الْإِلْحَادِ وَفِعْلُ أُولِي الْعِنَادِ. فَلَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الْمُنُّ وَلَكَ الشُّكْرُ عَلَى نِعَمَائِكَ وَأَيَّادِكَ.

خداوندا، آن چنان است که من جویای نزدیکی به تو ام به واسطه‌ی آن جایگاه که هیچ لطفی از آن والاتر، برای مؤمنین نیست و هیچ بخشی بیشتر از آن نیست، که تو رتبه‌ی او (پیامبر) را به مؤمنین شناساندى و برترى «اهل» او را نمایان ساختى، (آن «اهل») که به واسطه‌ی آنها پای یاوه‌هاى دشمنانت را لغزاندی و به واسطه‌ی

آنها پایه‌های دینت را پایداری بخشیدی. و اگر آن جایگاه ستوده نبود، آن جایگاهی که ما را به واسطه‌ی آن (از بدی‌ها) رهانیدی و ما را بر پیروی از کسانی که سزاوار پیروی هستند از خانواده‌ی پیامبرت راهبری کردی، کسانی که (در رساندن پیام تو) راستگو هستند، کسانی که آنها را از بیهوده سخنگویی و کارهای آلوده حفظ کردی، (اگر آن جایگاه نبود) هر آینه با اهل اسلام دشمنی می‌شد و وعده‌های کجروان و تلاش گردنکشان پدیدار می‌گشت. پس تمامی سپاس و تمامی بخشش‌های بی درخواست از آن توسست و تمامی شکرگزاری‌ها بر نعمت‌هایت و قدرت‌هایت سزوار توسست.

اللَّهُمَّ فَصِّلْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الَّذِينَ افْتَرَضْتَ عَلَيْنَا طَاعَتَهُمْ وَعَقَدْتَ فِي رِقَابِنَا وَلَايَتَهُمْ وَأَكْرَمْتَنَا بِمَعْرِفَتِهِمْ وَشَرَّفْتَنَا بِاتِّبَاعِ آثَارِهِمْ. وَتَبَتَّنَا ﴿بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ﴾ الَّذِي عَرَفُونَاهُ، فَأَعِنَّا عَلَى الْأَخْذِ بِمَا بَصُرُونَاهُ وَاجْزِ مُحَمَّدًا عَنَّا أَفْضَلَ الْجَزَاءِ بِمَا نَصَحَ لِحَلْقِكَ وَبَدَّلْ وُسْعَهُ فِي إِبْلَاغِ رِسَالَتِكَ وَأَخْطَرِ بِنَفْسِهِ فِي إِقَامَةِ دِينِكَ. وَعَلَى أَخِيهِ وَوَصِيِّهِ وَالْهَادِي إِلَى دِينِهِ وَالْقَيِّمِ

بِسُنَّتِهِ، عَلَيَّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ. وَصَلَّ عَلَى الْأَئِمَّةِ مِنْ أَبْنَائِهِ الصَّادِقِينَ
الَّذِينَ وَصَلَتْ طَاعَتُهُمْ بِطَاعَتِكَ، وَأَدْخَلْنَا بِشَفَاعَتِهِمْ دَارَ
كَرَامَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

خداوندا، پس بر محمد و خاندان محمد درود فرست، کسانی که فرمانبرداری از آنها را بر ما لازم داشتی و (پذیرش) سرپرست بودن آنها را بر گردن ما گره زدی و ما را به واسطه‌ی شناخت آنها گرمی داشتی و ما به واسطه‌ی پیروی از هر آن چه از آنها باقی مانده ارجمند داشتی. و ما را در «قول ثابت»^{۱۵} که آن را به ما شناساندی پایدار بدار و ما را در گرفتن آن چه ما را بر آن بینا کردی یاری کن و از طرف ما والاترین و ارزشمندترین مزدها را به محمد؟ ده، به خاطر آن که آفریدگانت را پند و اندرز داد و تمام توانایی خود را در رساندن پیام تو با نهایت خشنودی به کار بست و خود را در برپایی دینت به آسیب انداخت. و (درود فرست) بر برادرش و جانشینش و راهنما به دینش و سرپرست آیین او، علی، امیر مؤمنان. و درود فرست بر امامان راستگو از فرزندان، کسانی که فرمانبرداری از آنها به فرمانبرداری از تو پیوند خورده، و ما را در زمانی که زمان بخشش و لطف توست در جمع کسانی داخل کن

که امامان برای آنها طلب عفو از درگاهت می‌کنند، ای مهربان‌ترین مهربانان.

اللَّهُمَّ هَؤُلَاءِ أَصْحَابُ الْكِسَاءِ وَالْعَبَاءِ يَوْمَ الْمُبَاهَلَةِ اجْعَلْهُمْ شُفَعَاءَنَا. أَسْأَلُكَ بِحَقِّ ذَلِكَ الْمَقَامِ الْمَحْمُودِ وَالْيَوْمِ الْمَشْهُودِ أَنْ تَغْفِرَ لِي وَتَتُوبَ عَلَيَّ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُ أَنَّ أَرْوَاحَهُمْ وَطِينَتَهُمْ وَاحِدَةٌ وَهِيَ الشَّجَرَةُ الَّتِي طَابَ أَصْلُهَا وَ أَغْصَانُهَا وَأُورَاقُهَا، ارْحَمْنَا بِحَقِّهِمْ وَأَجِرْنَا مِنْ مَوَاقِفِ الْحُزْيِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ بِوَلَايَتِهِمْ.

خداوندا، آنان اصحاب کساء و عباء در روز مباهله هستند^{۱۶}، آنها را درخواست کنندگان از تو برای بخشش ما قرار ده. از تو به حق آن جایگاه ستوده و روز نمایان درخواست می‌کنم که مرا بخشی و بازگشت مرا بپذیری، چرا که به راستی تو بازگشت کنندگان را می‌پذیری و مهربانی. خداوندا، من گواهی می‌دهم که روح‌های ایشان و خاکی که آنها را از آن آفریدی یکی است و آن، درختی است که ریشه‌اش و شاخه‌هایش و برگ‌هایش بسیار پاکیزه

است، به حق آنان به ما رحم کن و ما را به واسطه‌ی فرمانبرداری از آنها از جایگاه‌های خواری در دنیا و آخرت برهان.

وَأُورِدْنَا مَوَارِدَ الْأَمْنِ مِنْ أَهْوَالِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مُحِبِّهِمْ وَإِقْرَارِنَا
بِفَضْلِهِمْ وَاتِّبَاعِنَا آثَارَهُمْ وَاهْتِدَائِنَا بِهِدَاهُمْ وَاعْتِقَادِنَا مَا
عَرَّفُونَاهُ مِنْ تَوْحِيدِكَ وَوَقَّفُونَا عَلَيْهِ مِنْ تَعْظِيمِ شَأْنِكَ وَتَقْدِيسِ
أَسْمَائِكَ وَشُكْرِ آلَائِكَ وَنَفْيِ الصِّفَاتِ أَنْ تَحْلَلَكَ وَالْعِلْمِ أَنْ يُحِيطَ
بِكَ وَالْوَهْمِ أَنْ يَقَعَ عَلَيْكَ. فَإِنَّكَ أَقَمْتَهُمْ حُجَجًا عَلَى خَلْقِكَ وَ
دَلَائِلَ عَلَى تَوْحِيدِكَ وَهُدَاةً تُنَبِّهُ عَنْ أَمْرِكَ وَتَهْدِي إِلَى دِينِكَ وَ
تُوضِحُ مَا أَشْكَلَ عَلَى عِبَادِكَ وَبَابًا لِلْمُعْجَزَاتِ الَّتِي يَعْجِزُ عَنْهَا
غَيْرُكَ وَبِهَا تَبِينُ حُجَّتُكَ وَتَدْعُو إِلَى تَعْظِيمِ السَّفِيرِ بَيْنَكَ وَبَيْنَ
خَلْقِكَ.

و به واسطه‌ی دوست داشتن آنها و اعتراف به برتری آنها و
پیروی از آن چه از آنها باقی مانده و جستجوی راه به راهنمایی
آنها و گرویدن به آن چه آنها در توحید تو به ما شناسانده‌اند که
(در توحید) ما را بر آن داشته‌اند که جایگاه تو را بلند مرتبه بداریم

و نشانه‌های را به پاکی وصف کنیم و نعمت‌های را شکر کنیم و از بیان چگونگی تو که از موشکافی (ذات) توست و کسب دانش به تو که (بخواهد) از احاطه یافتن به تو باشد و پیروی از گمان و خیال در باره‌ی تو، دوری کنیم، ما را از راه‌هایی که از هراس و بیم روز قیامت به دورند بگذران. پس تو آنها را به عنوان چراغ راه برای آفریدگانت، و راهنما بر (چگونه) یگانه دانستنت، و رهنمون‌هایی که به دستور تو آگاهی می‌دهند و به دین تو راه نشان می‌دهند و آن چه را بر بندگانت سخت افتاده نمایان می‌کنند، برپا داشته‌ای، و (تو آنها را) به عنوان درگاه معجزه‌ها که جز خودت بر آنها ناتوان باشد و با آنها نشانه‌هایی که قرار دادی شناخته می‌شوند و آنها به بزرگداشت پیامرسان بین خودت و بندگانت می‌خوانند- (برپا داشته‌ای).

وَأَنْتَ الْمُتَفَضِّلُ عَلَيْهِمْ حَيْثُ قَرَّبْتَهُمْ مِنْ مَلَكُوتِكَ وَ
اِخْتَصَصْتَهُمْ بِسِرِّكَ وَاضْطَقَّيْتَهُمْ لَوْحِيكَ وَأَوْرَثْتَهُمْ غَوَامِضَ
تَأْوِيلِكَ رَحْمَةً بِخَلْقِكَ وَ لُطْفًا بِعِبَادِكَ وَ حَنَانًا عَلَى بَرِيَّتِكَ وَ عِلْمًا
بِمَا تَنْظُرِي عَلَيْهِ صَمَائِرُ أُمْنَانِكَ وَ مَا يَكُونُ مِنْ شَأْنٍ صَفْوَتِكَ. وَ

طَهَّرْتَهُمْ فِي مَنْشِيِّهِمْ وَ مُبْتَدِئِهِمْ وَ حَرَسْتَهُمْ مِنْ نَفْثٍ نَافِثٍ إِلَيْهِمْ وَ
 أَرَيْتَهُمْ بُرْهَانًا عَلَى مَنْ عَرَضَ بِسُوءٍ لَهُمْ. فَاسْتَجَابُوا لِأَمْرِكَ وَ شَعَلُوا
 أَنْفُسَهُمْ بِطَاعَتِكَ وَ مَلَكُوا أَجْزَاءَهُمْ مِنْ ذِكْرِكَ وَ عَمَرُوا قُلُوبَهُمْ
 بِتَعْظِيمِ أَمْرِكَ وَ جَزَّعُوا أَوْقَاتَهُمْ فِيمَا يُرْضِيكَ، وَ أَخْلَوْا دَخَائِلَهُمْ
 مِنْ مَعَارِضِ الْخَطَرَاتِ الشَّاعِلَةِ عَنْكَ، فَجَعَلْتَ قُلُوبَهُمْ مَكَامِنَ
 لِإِرَادَتِكَ وَ عَقُولَهُمْ مَنَاصِبَ لِأَمْرِكَ وَ نَهْيِكَ، وَ أَلَسِنَتَهُمْ تَرَاجِمَةً
 لِسُنَّتِكَ.

و تو آنها (اهل بيت) را بسيار افزونی نعمت داده‌ای آن جا که
 آنها را به مقام پادشاهی خود نزدیک ساختی و آنها را به آن که
 رازدار تو باشند خاص کردی و آنها را برای وحی خود انتخاب
 کردی و آنها را وارث دشوارترین‌های تأویل (آیات) قرار دادی،
 برای مهربانی به آفریدگانت، و برای لطف به بندگان، و برای
 نوازشی بر ساخته‌هایت، از روی دانشی که ژرفای دل امانت‌دارانت
 بر آن گرد آمده و (از روی دانش) آن چه از جایگاه منتخبینت
 هست. و ایشان را در سر چشمه‌ی پیدا شدنشان و مهد شروعشان
 پاک داشتی و آنها را از سحر هر ساحری نگهبان بودی و به آنان بر

هر آن کس که پلیدی پیش رویشان نهاد راه روشن نمودی. پس آنان فرمان تو را پاسخ دادند و خود را در فرمانبرداری تو به کار گرفتند و پاره پاره‌ی وجودشان از یاد تو لبریز شد و قلب‌هایشان را به واسطه‌ی بزرگداشت فرمان تو آباد کردند و زمان زندگانی‌شان را در هر آن چه تو را خشنود می‌سازد ذره ذره کردند، و ژرفای وجودشان را از گذر لطیف‌ترین افکاری که به جای تو، به آن مشغول گردند تهی کردند، پس تو قلب‌هایشان را جاهای اراده‌ی خود قرار دادی و عقل‌هایشان را جای بر پا شدن امر و نهی خود نهادی، و زبان‌هایشان را ابزار بیان آیین خود ساختی.

ثُمَّ أَكْرَمْتَهُمْ بِنُورِكَ حَتَّى فَضَّلْتَهُمْ مِنْ بَيْنِ أَهْلِ زَمَانِهِمْ وَالْأَقْرَبِينَ إِلَيْهِمْ، فَخَصَّصْتَهُمْ بِوَحْيِكَ وَأَنْزَلْتَ إِلَيْهِمْ كِتَابَكَ وَأَمَرْتَنَا بِالتَّمَسُّكِ بِهِمْ وَالرَّدِّ إِلَيْهِمْ وَالِاسْتِنْبَاطِ مِنْهُمْ. اللَّهُمَّ إِنَّا قَدْ تَمَسَّكْنَا بِكِتَابِكَ وَبِعِزَّةِ نَبِيِّكَ صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِمْ، الَّذِينَ أَقَمْتَهُمْ لَنَا دَلِيلًا وَعَلَمًا وَأَمَرْتَنَا بِاتِّبَاعِهِمْ. اللَّهُمَّ فَإِنَّا قَدْ تَمَسَّكْنَا بِهِمْ، فَارْزُقْنَا شَفَاعَتَهُمْ حِينَ يَقُولُ الْخَائِبُونَ ﴿فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ وَلَا

صَدِيقِ حَمِيمٍ﴾، وَاجْعَلْنَا مِنَ الصَّادِقِينَ الْمُصَدِّقِينَ لَهُمُ الْمُنتَظِرِينَ
لِأَيَّامِهِمُ النَّاطِرِينَ إِلَى شَفَاعَتِهِمْ، وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا ﴿و
هَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ﴾، آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

پس آنها را چنان به واسطه‌ی نور خود کرامت بخشیدی تا آن
که آنها را از میان مردمان هم عصرشان و نزدیکانشان برتری
داری، پس آنها را به واسطه‌ی وحی (کردنت به آنها) بی همتا نمودی
و کتاب خود را بر آنها فرو فرستادی و به ما دستور دادی که به
(ریسمان هدایت آنها) چنگ زنیم و به سوی آنها برگردیم و از آنها
بخواهیم که دشواری (های علمی) را برای ما از پوشیدگی به در
آورند.

خداوندا، چنان است که ما به کتاب تو و (ریسمان هدایت)
خویشان پیامبرت که درودت بر آنها باد- چنگ زده‌ایم، کسانی که
آنها را به عنوان چراغ و پرچم نمودار راه، بر پا داشتی، و به ما
فرمان دادی که دنباله روی آنها کنیم. خداوندا، پس ما به (ریسمان
هدایت) آنها چنگ زده‌ایم، پس روزیمان کن که از درگاهت برای ما
طلب عفو و بخشش کنند، آن گاهی که ناامیدان می‌گویند «پس
برای ما کسی نیست که برایمان طلب بخشش از درگاه خدا کند، و

(برای ما) دوست یکدل و دلگرم کننده‌ای نیست»، و ما را از راستگویان و گواهی دهندگان در باره‌ی آنها، کسانی که انتظار روزگار آنها را می‌کشند، کسانی که چشم امید به بخشش طلبی آنها دارند، قرار ده، و ما را بعد از آن که راه نمودی، (رها مکن که) همراه بیایی «و از نزد خود مهربانی بر ما ارزانی دار، به درستی که تو بدون هیچ چشم داشتی بسیار می‌بخشی»، چنین باشد، پروردگار همه آفریدگان.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَخِيهِ وَصَنُوهُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ قِبَلَةِ
الْعَارِفِينَ وَ عَلِمِ الْمُهْتَدِينَ وَ ثَانِيِ الْخُمْسَةِ الْمَيَامِينَ، الَّذِينَ فَخَّرَ بِهِمُ
الرُّوحُ الْأَمِينُ وَ بَاهَلَ اللَّهُ بِهِمُ الْمُبَاهِلِينَ، فَقَالَ وَ هُوَ أَصْدَقُ
الْقَائِلِينَ: ﴿فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ
تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَ أَبْنَاءَكُمْ وَ نِسَاءَنَا وَ نِسَاءَكُمْ وَ أَنْفُسَنَا وَ
أَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ﴾.

خداوندا، بر محمد و خاندان محمد درود فرست، و بر برادرش و
بر کسی که با او هم ریشه است، امیر المؤمنین، کسی که خداشناسان

به سوی او رو دارند و پرچی است که راهجویان به او راه می‌یابند، کسی که دومین پنج تنِ فرخنده‌ی آلِ عباسست، آن کسانی که (فرشته‌ی بسیار مقرب خدا) روح‌الأمین به آنها می‌بالد و خداوند به واسطه‌ی آنها، مبارز طلبان (در برابر خدا) را به مبارزه می‌طلبد، پس فرمود که او راستگوترین سخنگویان است: «(ای پیامبر) پس اگر کسی بعد از دانشی که برایت آمده، در باره‌ی آن برایت برهان آورد، بگو برخیزید فرزندانمان و فرزندانِتان و زنانمان و زنانِتان و جانمان و جانِتان را بخوانیم، آن گاه زاری کنیم و دوری از رحمت خدا را بر دروغگویان قرار دهیم».

ذَلِكَ الْإِمَامُ الْمَخْصُوصُ بِمُؤَاخَاتِهِ يَوْمَ الْإِحَاءِ وَالْمُؤَثِّرُ بِالْقُوتِ
بَعْدَ ضَرْ الطَّوِيِّ، وَمَنْ شَكَرَ اللَّهَ سَعِيَهِ فِي ﴿هَلْ آتَى﴾ وَمَنْ شَهِدَ
بِفَضْلِهِ مُعَادُوهُ وَأَقَرَّ بِمَنَاقِبِهِ جَاوِدُوهُ، مَوْلَى الْأَنَامِ وَمُكَسَّرُ-
الْأَصْنَامِ وَمَنْ لَمْ تَأْخُذْهُ فِي اللَّهِ لَوْمَةٌ لَا تُؤْمِرُ. صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَا
طَلَعَتْ شَمْسُ النَّهَارِ وَأَوْرَقَتِ الْأَشْجَارُ، وَعَلَى التُّجُومِ الْمَشْرِقَاتِ
مِنْ عَثَرَتِهِ، وَالْحُجَجِ الْوَاضِحَاتِ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ.

اوست پیشوایی که در روز برادری قرار دادن، برگزیده‌ی برادری (پیامبر) است و بعد از سختی جانفرسای گرسنگی، تندرستِ روزی است^{۱۷}، کسی که خداوند در (سوره‌ی) ﴿هَلْ أَتَىٰ﴾^{۱۸} از تلاش او سپاسگذاری کرده، و کسی که دشمنانش به برتری او گواهی دادند و پیکار کنندگانِ با او، به صفات پسندیده‌ی او اقرار کردند، پیشوای همه‌ی آفریده‌های خدا و خردکننده‌ی بت‌ها، و کسی که در راه خدا، سرزنش سرزنش‌کنندگان، او را فرا نگرفت. درود خدا بر او و بر خاندانش، هر آن زمان که خورشید روز طلوع کرد و درختان برگ رویانیدند، و (درود خدا) بر ستارگان درخشنده از خانواده‌اش، و (درود خدا بر) راهنمایان هویدای شناخته شده از دودمان او.

پایان

خداوندا، ما را یاری کن که در روز مباحله، اعمال و دعا‌هایی را که به واسطه‌ی امامان برگزیده‌ات به ما رسانده‌ای انجام دهیم و بخوانیم.

خداوندا، پاداش دعاها و اعمال نیک ما را، خبر مسرت بخش ظهور آخرین پیشوا و امام برگزیده‌ات، مهدی موعود قرار بده، آمین.

منابع و مؤاخذ

◀ قرآن کریم.

◀ وسائل الشیعة، نوشته‌ی عالم گرانمایه، شیخ حر عاملی.

◀ مصباح المتعبد و سلاح المتعبد، نوشته‌ی عالم فرزانه، شیخ

طوسی.

◀ مصباح الکفعمی، نوشته‌ی دانشمند گرانقدر، ابراهیم بن علی

عاملی کفعمی.

◀ زاد المعاد، نگاشته‌ی دانشمند بزرگوار و محدث عالی مقام،

علامه محمد باقر مجلسی.

◀ ... و سرانجام صلیب می‌شکند، نوشته‌ی آقای نادر فضلی.

پی‌نوشت‌ها

۱. استناد به آیهی شریفه‌ی ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا﴾، احزاب/۳۳؛ چنین است که خداوند اراده فرموده هر گونه پلیدی و ناپاکی را از شما اهل بیت بزدايد و شما را پاکیزه بدارد.

۲. برداشت از آیهی شریفه‌ی ﴿ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾، نحل/۱۲۵؛ و با حکمت و اندرز نیکو به راه پروردگارت دعوت کن و با آنان با شیوه‌ای که بهترین است گفتگو و بحث کن.

۳. در واقعه‌ی مباحله، خداوند با این آیه به پیامبر خود فرمان مباحله می‌دهد: ﴿فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَابْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ﴾، آل عمران/۶۱؛ پس هر کس، بعد از آن که دانشی بر تو آمد، به اتمام حجت در آن پرداخت، پس بگو: بیایید و فرزندانمان و فرزندان‌تان و زنانمان و زنان‌تان و جان خودتان را فرا خوانیم و سپس مباحله کنیم و دوری از رحمت خداوند را بر دروغگویان قرار دهیم.

۴. برداشتی از آیهی شریفه‌ی ﴿إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذَلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾، آل عمران/۱۶۰؛ اگر خداوند شما را یاری کند، کسی پیروز بر شما نخواهد بود و اگر شما را رها کند، چه کسی بعد از او شما را یاری می‌کند؟ و مؤمنان باید تنها به خدا توکل کنند.

اعمال و دعا‌های روز مباحله ﴿٤٧﴾

۵. استناد به آیهی شریفه‌ی ﴿وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾، آل عمران/۱۷۳؛ و بگو که خدا ما را بس است و چه خوب حمایتگری است.

۶. استناد به آیهی شریفه‌ی ﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَإِنَّ فَرِيقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾، البقرة/۱۴۶؛ کسانی که کتاب (آسمانی) به آنها داده‌ایم، او (پیامبر) را می‌شناسند همانطور که فرزندانشان را می‌شناسند و قطعاً گروهی از آنها حقیقت را پنهان می‌کنند در حالی که خودشان می‌دانند.

۷. بیانی از آیات شریفه‌ی ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ - وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾، آل عمران/۱۰۰ و ۱۰۱؛ ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر از گروهی از کسانی که کتاب به آنها داده شده فرمانبری کنید، شما را بعد از ایمانتان به کفر بر می‌گردانند. و چطور کفر می‌ورزید با این که آیات خدا بر شما خوانده شده و پیامبر در میان شماست، و کسی که به خدا تمسک جوید قطعاً به راه راست هدایت شده است.

در این آیهی شریفه، شرط پایداری مسلمان در دین، بودن دو وزنه‌ی وزین در کنار هم است؛ قرآن و پیامبر. در زمان نبود پیامبر، قطعاً برای تحقق این شرط نیاز است که برای پیامبر جایگزینی از طرف خداوند پیش بینی شود.

۸. وسائل الشیعة، جلد ۸، صفحه‌ی ۱۷۱، بَابُ اسْتِحْبَابِ الْغُسْلِ وَالصَّلَاةِ يَوْمَ الْمُبَاهَلَةِ وَهُوَ الرَّابِعُ وَالْعِشْرُونَ مِنْ ذِي الْحِجَّةِ.

عَنِ الصَّادِقِ؟ أَنَّهُ قَالَ: مَنْ صَلَّى فِي هَذَا الْيَوْمِ، يَعْنِي الرَّابِعَ وَالْعِشْرِينَ مِنْ ذِي الْحِجَّةِ، رَكَعَتَيْنِ قَبْلَ الزَّوَالِ يَنْصِفُ سَاعَةَ شُكْرًا لِلَّهِ عَلَيَّ مَا مِنْ بِهِ عَلَيْهِ وَخَصَّهُ بِهِ يَقْرَأُ فِي كُلِّ رَكَعَةٍ أُمَّ الْكِتَابِ مَرَّةً وَاحِدَةً وَعَشْرَ مَرَّاتٍ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ، وَعَشْرَ مَرَّاتٍ آيَةَ الْكُرْسِيِّ، إِلَيَّ قَوْلُهُ ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾، وَعَشْرَ مَرَّاتٍ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ، عَدَلْتُ عِنْدَ اللَّهِ مِائَةَ أَلْفِ حَجَّةٍ وَمِائَةَ أَلْفِ عُمْرَةٍ وَلَمْ يَسْأَلِ اللَّهَ حَاجَةً مِنْ حَوَائِجِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ إِلَّا قَضَاهَا لَهُ كَأَنَّهُ مَا كَانَتْ إِنْ شَاءَ اللَّهُ؟.

از امام صادق؟ است که فرمود: «هرکس در این روز، یعنی روز بیست و چهارم ماه ذی الحجه، دو رکعت نماز قبل از گذشتن از نیمروز بخواند، از برای سپاسگذاری خدا در آن چه بر او منت گذاشته و او را برگزیده، بدین صورت که در هر رکعت، یک بار سوره ی حمد و ده بار سوره ی توحید و ده بار از ابتدای آیه ی کرسی (آیه ی ۲۵۵ سوره ی بقره) تا آخر آیه ای که به ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ختم می شود، و ده بار سوره ی قدر، در نزد خداوند همسان پاداش صد هزار حج واجب و صد هزار حج مستحب برای او قرار داده می شود و از خداوند نیازی از نیازهای دنیوی را درخواست نمی کند جز آن که خدا آن را برایش فراهم کند و ماندگار است تا آن زمان که خدا بخواهد».

۹. وسائل الشیعة، جلد ۸، صفحه ی ۱۷۲.

عَنْ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ؟ قَالَ: يَوْمُ الْمُبَاهَلَةِ الْيَوْمُ الرَّابِعُ وَالْعِشْرُونَ مِنْ ذِي الْحِجَّةِ، تُصَلِّي فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ مَا أَرَدْتَ مِنَ الصَّلَاةِ وَكُلَّمَا صَلَّيْتَ رَكَعَتَيْنِ اسْتَغْفَرْتَ اللَّهَ بَعْثَبَهُمَا سَبْعِينَ مَرَّةً، ثُمَّ تَقُومُ قَائِمًا وَتَرْمِي بَطْرَفِكَ فِي مَوْضِعِ

اعمال و دعا‌های روز مباهله ﴿٤٩﴾

سُجُودُكَ وَ تَقُولُ عَلَيَّ غُسْلُ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ ذَكَرَ الدُّعَاءَ؟.

از امام کاظم؟ است که فرمود: «روز مباهله که روز بیست و چهارم ماه ذی الحجة است، در آن روز هر چه می‌خواهی نماز بخوان، و هر آن جا که دو رکعت نماز خواندی، به دنبال آن، هفتاد مرتبه از درگاه خداوند طلب بخشش نما، سپس بایست و به اطراف محل سجدهات نگاهی بینداز و در حالی که غسل کرده‌ای، سپاس خدا را به جا آور و دعا (ی روز مباهله) را یاد کن».

۱۰. مصباح‌المتجهّد و سلاح‌المتعبّد، شیخ طوسی، جلد ۲، صفحه‌ی ۷۵۹-

زاد‌المعاد، علامه مجلسی، صفحه‌ی ۲۲۰.

۱۱. مصباح‌المتجهّد و سلاح‌المتعبّد، شیخ طوسی، جلد ۲، صفحه‌ی ۷۶۴-

زاد‌المعاد، علامه مجلسی، صفحه‌ی ۲۲۴.

۱۲. خداوند «نزدیکان پیامبر» و جایگاه مهم «دوستی نزدیکان پیامبر» را

به همه‌ی ما معرفی کرده است که همسان مزد پیامبر اکرم بر رسالتشان می‌باشد.

۱۳. خداوند بعد از شناساندن جایگاه «دوستی نزدیکان پیامبر» به ما، برای

آن که ما نزدیکان پیامبر را بشناسیم، مراد خود از «بیت» را نیز به ما شناسانده

است، تا از آن بتوانیم «اهل بیت» را بشناسیم.

۱۴. بدین سان، خداوند در آیه‌ی مباهله «اهل بیت» را معرفی فرموده، و با

این معرفی، مراد خود از «اهل بیت» را و بعد از آن، مراد خود از «خویشان و

نزدیکان» را به ما شناسانده است. خداوند دوست داشتن آنها، را مزد رسالت و

پیامبری حضرت رسول اکرم قرار داده است.

۱۵. اشاره به آیه‌ی ۲۷ سوره‌ی ابراهیم؟ که می‌فرماید ﴿يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ

آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ﴿۱﴾. در توضیح «قول ثابت» به دو روایت شریف اشاره می‌کنیم.

الف: وَقَالَ الصَّادِقُ؟: إِنَّ الشَّيْطَانَ لَيَأْتِي الرَّجُلَ مِنْ أَوْلِيَانَا عِنْدَ مَوْتِهِ عَنْ يَمِينِهِ وَعَنْ شِمَالِهِ لِيُضِلَّهُ عَمَّا هُوَ عَلَيْهِ فَيَأْبِي اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ ذَلِكَ وَذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى ﴿يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ﴾؟؛ امام صادق؟ فرمود: هر گاه زمان مرگ یکی از طرفداران و شیعیان ما فرا می‌رسد شیطان از راست و چپ به بالین او می‌آید تا او را از آن چه بدان اعتقاد دارد گمراه سازد، ولی خداوند؟ از آن جلوگیری می‌کند و نمی‌گذارد و این همان فرمایش خداوند تعالی است که: ﴿يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ﴾؛ خداوند سبحان آنان را که ایمان آورده‌اند در زندگانی دنیا و به سرای آخرت بر «قول ثابت» استوار و پا بر جای نگه می‌دارد. من لا یحضره الفقیه، شیخ صدوق، جلد ۱، صفحه‌ی ۱۳۴، حدیث ۳۶۰.

ب: عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْحَسَنِيِّ قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى سَيِّدِي عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ؟ فَلَمَّا بَصُرَ بِي قَالَ لِي: ؟مَرْحَبًا بِكَ يَا أَبَا الْقَاسِمِ أَنْتَ وَلِينَا حَقًّا؟ قَالَ فَقُلْتُ لَهُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُعْرِضَ عَلَيْكَ دِينِي ... وَأَقُولُ إِنَّ الْفَرَائِضَ الْوَاجِبَةَ بَعْدَ الْوَلَايَةِ الصَّلَاةَ وَالزَّكَاةَ وَالصَّوْمَ وَالْحَجَّ وَالْجِهَادَ وَالْأَمْرَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيَ عَنِ الْمُنْكَرِ. فَقَالَ عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ: ؟يَا أَبَا الْقَاسِمِ هَذَا وَاللَّهِ دِينُ اللَّهِ الَّذِي ارْتَضَاهُ لِعِبَادِهِ فَاثْبِتْ عَلَيْهِ ثَبَّتَكَ اللَّهُ ﴿بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ

الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ؟.

از حضرت عبد العظیم حسنی نقل شده که: به نزد امام هادی؟ رفتیم، آن گاه که مرا دید فرمود: خوش آمدی ای ابا قاسم، تو از دوست داران واقعی ما هستی. به ایشان عرض کردم: ای فرزند رسول خدا، من قصد دارم که دینم را بر شما عرضه کنم.... و گفتم در اعتقاد من واجبات بعد از ولایت شما اهل بیت، نماز و زکات و روزه و حج و جهاد و امر به معروف و نهی از منکر است. امام پاسخ داد: ای ابا القاسم، به خدا قسم، دینی که خدا به آن برای بندگان راضی شده همین است، ثابت بمان، خدا تو را بر «قول ثابت» در دنیا و آخرت پایدار بدارد. التوحید، شیخ صدوق، صفحه‌ی ۸۱، حدیث ۳۷.

۱۶. آنان کسانی هستند که رسول اکرم؟ آنها را در روز مباهله، در زیر عبا و جامه‌ی خود جمع آورد.

۱۷. به این معنا که او، به واسطه‌ی مصونیت و حفظ الهی، از فقر و گرسنگی اعتقاد به یگانگی و توحید خداوند در دوران جاهلیت، سالم و تندرست ماند.

۱۸. آن جا که در آیه‌ی هشتم این سوره (سوره‌ی انسان) می‌فرماید: ﴿وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا﴾. مشهور است که این سوره‌ی شریفه، در مدح پنج تن آل عبا نازل گشت، آن زمانی که سه شب متوالی، غذایی را که برای افطار تدارک دیده بودند در هنگام رجوع مستمند و یتیم و اسیری به آنها بخشیدند.